

REMISSYTTRANDE

2024-12-02

Dnr 0511/24

Er referens: LI2024/01678

Landsbygds- och infrastrukturdepartementet

Remissyttrande över betänkandet **Stärkt kontroll av fusk i livsmedelskedjan (SOU 2024:44)**

Brottsförebyggande rådet (Brå) har fått rubricerade betänkande på remiss. Brå tillstyrker förslaget, men kompletterar med följande synpunkter.

Bra med strategiskt kontrolltillskott men fler åtgärder kan behövas för att uppnå kraftfulla samlade effekter

Brå ser positivt på förslaget att ansvaret för att utföra planerad fuskkontroll, det vill säga den kontroll som utgår från en särskild risk- och sårbarhetsanalys, centraliseras till Jordbruksverket, Kemikalieinspektionen och Livsmedelsverket. Det borde öka förutsättningarna för att kontroller genomförs utifrån strategiska överväganden – och det blir ett positivt tillskott på det samlade kontrollområdet. Samtidigt förändras inte kontrollen i övrigt, som inte minst utförs av länsstyrelser och kommuner, vilket gör att effekten av förslagen gentemot det samlade fusket i livsmedelsbranschen kanske inte blir så stor. Med tiden kan det därför bli aktuellt att komplettera de nu aktuella föreslagen med ytterligare åtgärder för att förstärka kontrollen även vad gäller övriga kontrollinstanser och avseende andra kontrollobjekt. Det sagda innebär också att det så småningom finns anledning att utvärdera såväl det nya kontrollinslaget som den samlade kontrollen.

Risker för dubbelbestraffning behöver beaktas

Brå ser positivt på förslaget med ett administrativt sanktionssystem för överträdelse kopplade till livsmedelsfusk. Men som utredningen påpekar är utgångspunkten att sanktionsavgifter är att anse som ett straff i Europakonventionens mening. Här föreslår utredningen en spärregel, men den gäller bara fysiska personer medan möjligheten till sanktionsavgift kan gälla både fysiska och juridiska personer. Även företagsbot är att anse som straff i Europakonventionens mening. Vid sidan av det föreslagna administrativa sanktionssystemet kan, enligt betänkandet, vissa former av livsmedelsfusk även hanteras i det straffrättsliga straffsystemet. I så fall kan det föreslagna regelverkets utformning skapa risker för dubbelbestraffning, och i så fall blir det inte fullt ut förenligt med gällande europeisk rätt. Mot den bakgrunden finns det anledning att uppmärksamma risker för dubbelbestraffning i den fortsatta beredningen.

Detta yttrande avges av generaldirektör Jonas Trolle efter föredragning av utredaren Dennis Martinsson.